

A kormány naponta veri le saját erkölcsi mércéjét

Az európai parlamenti választást követően más feltételekkel tárgyalhatunk az MDF-fel – mondja Kövér László

Meglepő és figyelemre méltó, hogy szinte összeomlászerűen, egyik napról a másikra olvadt el a szocialisták előnye a Fidessel szemben – fogalmazott a lapunknak adott interjúban Kövér László a legfrissebb közvélemény-kutatásokat értékelve. A Szövetség országos választmányának elnöke úgy véli, az SZDSZ pusztán léte is veszélyben forog minden egyes választáson, így csak idő kérdése, hogy a szabad demokraták mikor kötnek az MSZP-vel együttműködési szerződést a közös lista állításáról. A Fidesz és az MDF kapcsolatáról elmondta: ha a fórum vezetése ragaszkodik az önálló induláshoz az európai parlamenti választáson, akkor – egy esetleges kudarc után – nem tárgyalhatnak velük az együttműködésről ugyanolyan feltételekkel, mint a 2002-es választások előtt.

KIS FERENC

A legfrissebb felmérések azt mutatják, hogy a közvélemény-kutatóknál jelentősen visszaesett az MSZP támogatottsága, ugyanakkor nem emelkedett jelentősen a Fidesz. A kormányból kiábrándult szavazók többsége a bizonytalanok táborát gyarapítja. Minek tulajdonítja ön ezt a folyamatot?

– A kiemelkedően magas részvétellel zajlott tavaly áprilisi választást követően az utóbbi egy évben továbbra is szélsőségesen magas volt a szavazáson való részvétel ígérek száma. Ebből származott az MSZP-nek a korábbi időszakokhoz képest jelentős előnye a Fidessel szemben. Ez azt a képzetet kellette, mint ha a Fidesz gyengült volna, holott mi nagyrészt megtartottuk azt a szavazóbázist, amely tavaly áprilisban minket támogatott. Azok a kevésbé erős kötődéssel rendelkező szavazók pártoltak el a szocialistáktól, akiket az MSZP hangos propagandája, az ellenzék ellenzékéként jellemezhető működése hozzájuk kötött. Meglepő és figyelemre méltó, hogy szinte összeomlászerűen, egyik napról a másikra olvadt el a szocialisták előnye. Emellett az is érdekes, hogy annak a sodródó gazdaságpolitikának a negatív következményei, amelyre számtalanszor felhívtuk a figyelmet, még nem is érzékelhetők igazán a társadalomban. Az emberek úgy ábrándultak ki az MSZP-ből, hogy az életszínvonal gyengülését még nem is igazán érzik. A száznapos programból eredő, egy építkező gazdaságpolitikával meg nem támogatott jelentős reálbér-növekedés árát később kell majd megfizetnünk.

– Elképzelhető, hogy nem is a gazdasági problémák, válságjelek miatt ábrándultak ki sokan a kormánypártokból, hanem az utóbbi hetekben, hónapokban nyilvánosságra került számos botrány, korrupció-gyanús ügy okozta ezt a hirtelen változást?

– Régen nem volt olyan kormány Magyarországon, amely ilyen rövid idő alatt ennyi hibát, mulasztást, botrányt tudhatott maga mögött, és ilyen sokat ártott volna az országnak. A média nagy része azonban amíg tehet, elhallgatta ezeket a botrányokat, és ma sem úgy kezeli őket, mint a polgári kormány idején. Nincsenek hetekig tartó kampányok, mint amilyeneket az előző kormányzati ciklusban mondva csinált ügyekből kreáltak. Viszont most olyan sűrűségben kerülnek nyilvánosságra az ügyek, hogy ezek tömege a sajtó tömpítő hatása mellett is eléri a választók ingerküszöbét.

– Ön szerint milyen hatással lesz hosszabb távon az MSZP–SZDSZ koalícióra az, hogy a közös kormányzás kényszere végül is a székében tartotta Magyar Bálint oktatási minisztert, holott korábban sokkal kevesebbről távoznia kellett Kiss Elemér kancelláriaminiszternek?

– Az MSZP–SZDSZ kormány amúgy sem jelentős erkölcsi tőkét ez az ügy teljesen leamortizálja. A maguk szempontjából Medgyessy Péterék óriási hibát követtek el Kiss Elemér kiebrudalásával. Azt a látsza-

tot keltették ugyanis, hogy komolyan veszik a morálizáló handabandázásaikat. Ezzel olyan magasra tették a mércét, hogy teljesen nyilvánvaló volt: naponta fogják leverni. Jött is az újabb Kiss Elemér, akit Magyar Bálintnak hívnak, és a kancelláriaminiszter ügyénél sokkal súlyosabb és számosabb korrupció-gyanús eset ellenére Medgyessy Péter nem képes ugyanazt a mércét alkalmazni az oktatási miniszterrel szemben. Innentől kezdve az üvegsebtörvényről szóló loცogások, valamint a gyanú árnyékának elkerülését említő miniszterelnöki nyilatkozatok teljesen hiteltelenné válnak. Senki nem gondolhatta széles e hazában, hogy a D–209-esnek lesz elég ereje annak a pártnak az erős emberét elmozdítani a miniszteri bársonyszékből, amelyeknek köszönheti, hogy az ügynökbotrány kirobbanása után a kormányfői tiszt-ségben maradhatott.

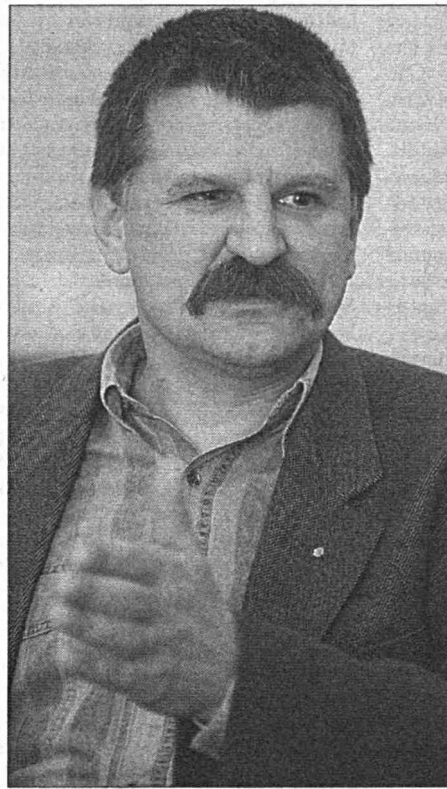
– Azért úgy tűnt, hogy az SZDSZ-en belül is komoly vitákat eredményeztek a Magyar Bálint körüli botrányok. Több meghatározó szabad demokrata politikus – például Fodor Gábor – is le akarta mondani a minisztert. Az, hogy a pártvezetés mégis kiállt mellette, ön szerint mennyire erodálja majd az SZDSZ bázisát, akiknek esetleg még számítanak a liberális elvek?

– Az SZDSZ már egy szabad szemmel nem látható párt, nem csupán a támogatottságát, hanem a tényleges szervezeti erejét tekintve is. Szerintem az SZDSZ-nek hozzátétvelegesen annyi tagja van, amennyien az országos tanács ülésén megjelennek. Őket viszont olyan szoros egzisztenciális kötelek fűzik össze, amelyeket akkor sem tudnak figyelmen kívül hagyni, ha esetleg a párt jövője, életben maradása szempontjából egy-egy döntés nem tetszik nekik. A liberális elvekről már régen nincsen szó, 1992 óta a magam részéről ezekkel már nem tudok mit kezdeni a szabad demokraták vonatkozásában. Ugyanis ezek a „liberális elvek” – ha voltak ilyenek – vezettek oda, hogy már akkor elkezdtek előkészíteni azt a szerelemházasságot az MSZP-vel, amelynek 1994-ben és 2002-ben is közös kormányzás lett az eredménye.

– Az biztosnak tekinthető-e, hogy 2006-ig, bármi is történjen, mindenképpen kitart az MSZP–SZDSZ koalíció?

– Egyik félnek sincs választása a másikon kívül. Az SZDSZ pusztán léte is veszélyben forog minden egyes választáson, így csak idő kérdése, hogy mikor köt az MSZP és az SZDSZ olyan együttműködési szerződést, amely a közös listán keresztül garantálja a szabad demokratáknak az életben maradási, a szocialistáknak pedig azt a néhány százalékos voksot, amelyet az SZDSZ esetleg még meg tud szerezni. Egy ilyen koalíció az SZDSZ számára biztosítja azt is, hogy az általuk elfoglalt pozíciókon keresztül jóval nagyobb befolyást gyakoroljanak az ország életére, mint ami a társadalmi támogatottságuk alapján indokolható lenne.

– Ilyen pozíciónak tekinti az Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára főigazgató-helyettesi

FOTÓ: BURGER ZSOLT

tiszttségét is, amelyre a minap jelölték Gyekiczky Andrást, Kuncze Gábor volt belügyi kabinetfőnökét? Ezt a döntést az ellenzék arra hivatkozva kifogásolta, hogy Gyekiczky úgy mond pártkatonára, Pető Iván viszont azal érvelt, hogy korábban Kutruicz Katalin MDF-es, majd MDNP-s parlamenti képviselő állt a történelmi hivatal vezetésében.

– Ez egy kézenfekvő, bár meglehetősen álságos védekezés Pető Iván részéről. Kutruicz Katalin valóban képviselő volt az említett pártok színeiben, de soha nem volt a pártpolitikai élet középpontjában, ráadásul az ő jelölését még a Horn-kormány működésének idején határozták el annak a Markó Györgynek a jóváhagyásával, akit szintén az akkori ciklusban neveztek ki. Mindkét személyt közmegebecsülés övezte, és munkájukkal szemben egyik párt sem emelt kifogást. Már azt hittük, hogy kellemesen csalódnunk, amikor az Országgyűlés elnöke a korábbi gyakorlatnak megfelelően konszenzusos személyt, Gyarmati Györgyöt jelölte a főigazgatói posztra. Úgy tűnik azonban, Szili Katalin – esetleges jobb meggyőződése ellenére – nincs abban a helyzetben, hogy ne nevezze ki főigazgató-helyettesnek azt a Gyekiczky Andrást, aki a maroknyi legfelsőbb körökhöz tartozó SZDSZ-es pártkatonák egyike. Önmagában ez még nem biztos, hogy baj lenne, ha nem fűződne nekünk Gyekiczky BM-kabinetfőnöki tevékenységéhez olyan kis színes történetek, mint Szalay Gábor SZDSZ-es parlamenti képviselő III-as fősoportfőnökségben keletkezett anyagának „eltűnése”. A volt kabinetfőnök mind a mai napig nem tudta tisztázni az ügyben játszott szerepét. Ezen túlmenően is keringenek olyan folyosói pletykák a BM-ben, hogy hány és milyen dosszié tűnt meg el nyomtalanul abban az időben, amikor Gyekiczky Andrásnak szabad bejárása volt a minisztérium archívumába. Summa summarum, ő nem az a személy, akire akár csak háziállataink etetését is rábíznánk, nemhogy egy ilyen politikai és er-

kölcsi értelemben is kényes iratokat kezelő intézmény második vezetői pozícióját.

– Mi a véleménye azokról a kormánypárti politikusok szájából elhangzott sugalmazásokról, hogy a PSZÁF vezetőjének megveretése mögött esetleg a Fidesz állhat, illetve a brutális akció csak egy megrendezett történet volt?

– Erről akár egy régi szovjet vicc analógiájára az is eszünkbe juthat, hogy Szász Károly valójában agresszíven belefejejt a felé békésen lendülő husángba. Azonban az ügy jóval komolyabb annál, hogy tréfálkozni lehessen. A kormány az összeesküvés-elméletek gyártása helyett jobban tenné, ha az irányítása alatt lévő rendőrséggel kiderítenné: ki gondolta úgy, hogy a kormány – a közszolgálati médiában működő zsoldosain keresztül – „kilövési engedélyt” adott Szász Károlyra? Addig kellene ezt felderíteni, amíg a „baseball-diplomácia” nem válik divattá, s Magyarország kívülről nem tűnik majd egy balkánizált országnak, ahol a politikai, illetve az üzleti jellegű vitákat ilyen brutális módon rendezik. Emellett azt kellene vizsgálni, hogyan kerültek állami pénzek magánzsebekbe a Pannonplast-részvénypanama kapcsán. A Szász Károly elleni támadások a megveretés előtt azt szolgálták, hogy eltántorítsák a Pénzügyi Felügyelet elnökét a Pannonplast-jelentés elkészítésétől, a mostani sugalmazások pedig azt, hogy eltereljék a figyelmet az ügy lényegéről.

– Hogyan értékeli a Fidesz és az MDF elnökének megbeszélését, amely a nyilatkozatok alapján nem járt sok eredménnyel?

– A találkozózt Dávid Ibolya, az MDF elnöke kezdeményezte, de a történetek fényében ennek a meghívásnak nem sok értelmét látom. Hacsak azt nem, hogy Dávid Ibolyának meg kellett nyugtatnia a párton belüli ellenzékét azzal, hogy legalább a párszázad lehetőségét nem akarja felszámolni a Fidesz és az MDF között. A tárgyalás eredménytelensége számomra nem volt váratlan, hiszen az MDF jelenlegi vezetése eltöklelte magát, hogy a párt mindenáron való önállóságát fenntartva akár a parlamenten kívülre is hajlandó vezetni a Demokrata Fórumot. Erről az útról mi nem tudjuk eltéríteni az MDF vezetését, és nem is gondoljuk azt, hogy nekünk kellene helyettük döntéseket hozni. Az eredmények fényében az MDF tagsága majd eldönti, hogy megfelelő volt-e ez a stratégia vagy nem. A Fidesz pedig az MDF nélkül járja majd a Szövetség megerősítésének útját. Ugyanakkor reméljük, hogy a parlamentben zökkenőmentesen lesz az együttműködésünk a két frakció között.

– Amennyiben az MDF az európai parlamenti választáson nem éri el az általa remélt eredményt, és a 2006-os országgyűlési választásokra mégis megállapodást szeretne a Fidessel, nyitottak lesznek-e az együttműködésre?

– Mindig is azt vallottuk, hogy a pártérdekeknel fontosabbak a nemzet érdekei, ezért minden ésszerű és elvszerű kompromisszumra hajlandók vagyunk. Az azonban helytelen lenne, ha az MDF vezetői és parlamenti képviselői úgy gondolnák, hogy a mostani politika sikertelensége után ott folytathatjuk az együttműködést, ahol az valamikor abbamaradt, mi pedig úgy teszünk, mintha mi sem történt volna, s majd lelkesen megújazzuk a közös táborba visszatérő MDF-es hadakat. Ez nem lehetséges, hiszen minden döntésnek vannak politikai és lélektani következményei is. Nem gondolom, hogy a megerősödött Fidesznek ugyanolyan feltételekkel kell tárgyalnia egy esetleges európai választási kudarcra a háta mögötti lévő MDF-fel, mint amilyenekkel a 2002-es választások előtt megállapodtunk egymással.